

red
15

3

AMERIKA

ESPERANTISTO

APRIL, 1914

ENHAVO

	Paĝo
Al mia Mortinto	23
El la Redakcia Sanktejo	3
Kroniko Nordamerika	20
Letero el Eŭropo	4
Mi Rekompencos	10
Nella	8
Official Communications	17
Perdita Go'lo, La	12
Prize Words	15
Statement of Ownership	22
Sur Nia Tablo	7
Vagantoj, La	22

HAVE YOU READ LA MOPSO DE LIA ONKLO? A LAUGH IN EVERY LINE!

15c Postpaid

THE AMERICAN ESPERANTIST CO., INC.

JUST OFF THE PRESS!!!

Various Esperanto Societies and individuals have been patiently awaiting the appearance of the "La Espero Flyers" which are now ready.

A 6 x 9 sheet contains the words and music of our "national anthem" according to the popular air of De Menil. No group or society meeting can be complete without having copies of this inspiring hymn for distribution.

25 flyers for 25c
100 flyers for 50c

THE
AMERICAN ESPERANTIST CO.
Incorporated
West Newton, Mass.

ONI HAVAS bonegan okazon por akiri daŭrajn kaj prosperajn hejmojn sur riĉa akvumita tero je la jenaj oportunaĵoj:

- Estas lando kie
1. Grandegaj rikoltoj neniam mankas
 2. Bonega fervoja kaj perakva transportado estas uzebla
 3. Senlima vendado estas facile atingebla
 4. Malgrandaj impostoj kaj bonaj lernejoj estas kutimaj
 5. Centra loko certigas gloran estontecon
 6. Konstanta kaj plensufiĉa akvoprovizo ĉiam sin trovas

Tia estas la valo de la rivero Columbia en la ŝtato Washington, kiu ne povas esti superita laŭ la Pacifika marbordo de Ameriko.

Ĉiu kiu interesiĝis por havigi tian lokon por konstrui hejmon kaj vivi feliĉe, bonvole adresu informpeton al

SANDERSON & PORTER
ĉe THE AMERICAN ESPERANTIST CO., Inc.
West Newton, Mass., Usono

PRINCO VANC'

(translated by Herbert Harris,
Portland, Me.)

An excellent translation of a modern fairy story.

For its genuine humor, real interest, and beautiful Esperanto, this book will be thoroughly enjoyed by every Esperantist.

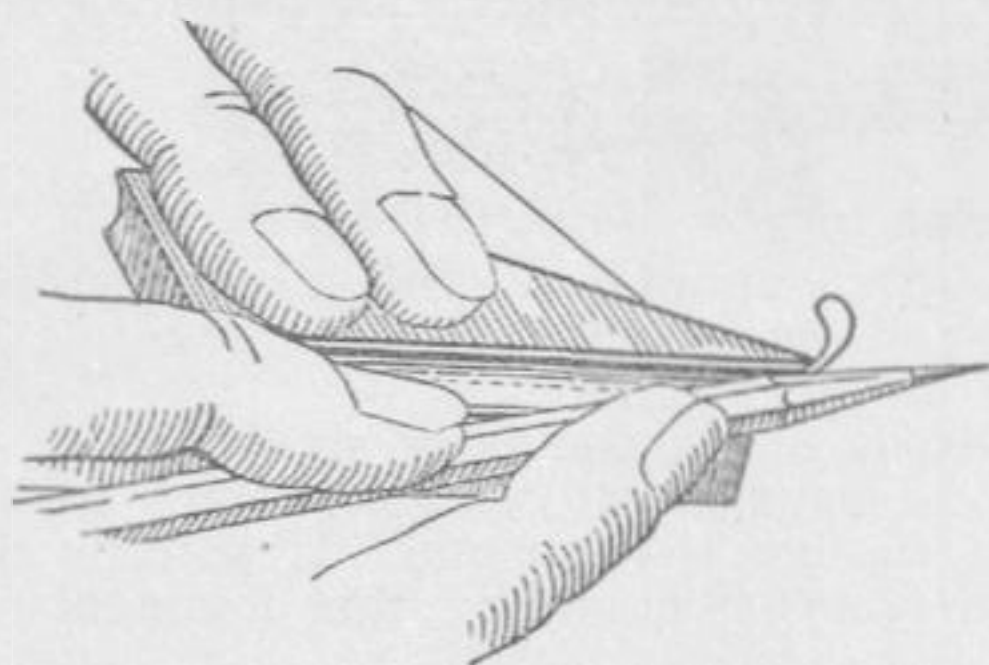
Club leaders will find it just what they've been wishing for in the line of a reading book.

Ready for sale about May first.

Paper, 35c Cloth, gold stamped, 75c
(Order now and receive first copies)

THE
AMERICAN ESPERANTIST CO.
Incorporated
West Newton, Mass.

A NEW PENCIL SHARPENER

During the past few years, many complicated devices have been manufactured which sharpen a pencil perfectly, but which cost anywhere from \$1.00 to \$6.00 each.

Of the cheaper kind, which may almost be guaranteed to "rasp the wood and break the lead," there are hundreds on the market.

It has remained for us to perfect a unique pencil sharpener, based upon the scientific principle of the carpenter's plane, which will properly cut the wood and at the same time produce a perfect point, without breaking the lead.

However, instead of, passing the plane over the wood, the Pencil Sharpener is firmly held (as per the illustration herewith) near the edge of a table or desk, and the pencil itself is drawn against the hardened steel cutting edge, producing either a long or a short bevel.

The blade has a cutting edge at each end so that after the first edge becomes dull, the second may be used. The blade is adjustable and may be easily removed from the holder for sharpening.

The Blade, or as it might be termed, the "chisel," is made of the best tool steel, scientifically hardened and tempered.

This Unique Pencil Sharpener will find a place upon the desk of every Business Man, and will be eagerly welcomed by everybody. Its action is so simple that its good qualities must appeal to all.

Each Sharpener is neatly boxed, with directions for use.

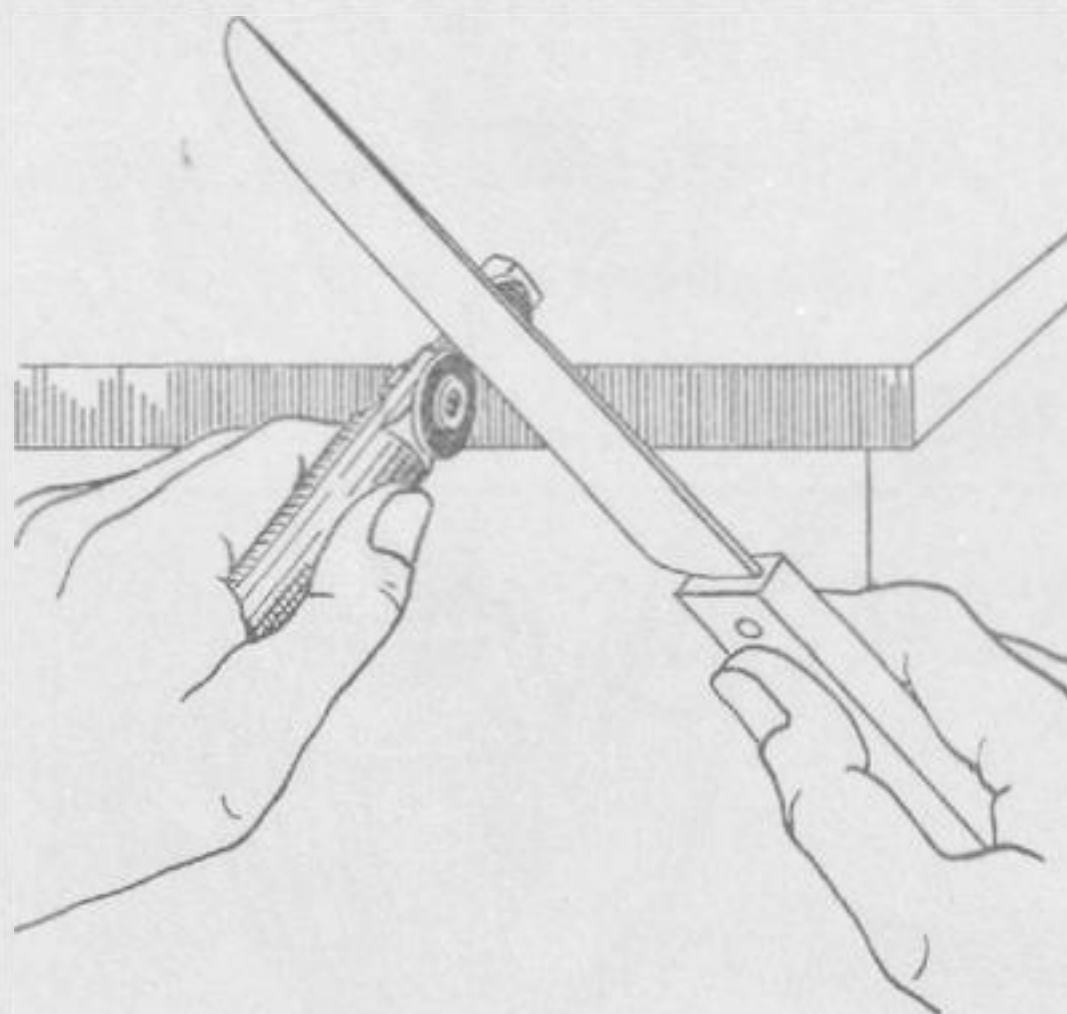
PRICE 10 CENTS

THE UNIQUE KNIFE SHARPENER

We offer this clever invention to the American public, feeling confident that in it we have produced an article as practical as it is unique.

Two discs of specially hardened and tempered tool steel are so arranged as to produce a double sharpening device.

Any ordinary kitchen knife or carver which has become dull may be re-sharpened in a few seconds by drawing it between the two discs. At first a little force should be used, but as the sharpening process continues, this pressure is lessened, and in a few seconds, a perfect edge results.

The Knife may also be held stationary, and the Unique Sharpener drawn along its edge, being careful not to draw it towards you, but from you.

The discs are adjustable, and any wear on them may be taken up by loosening the screws, turning the discs a fraction of an inch and then tightening the screws again. There must not be any space between the discs. One application of the Unique Sharpener saves its cost.

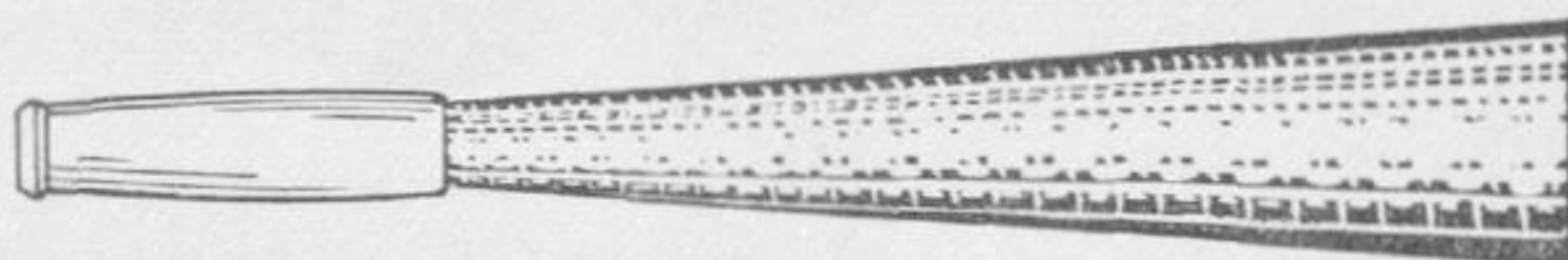
Each Sharpener is neatly boxed.

PRICE 10 CENTS

MODOC SALES CO.

WEST NEWTON, MASS., U. S. A.

A PERFECT CIGAR HOLDER AT LAST

Full Size

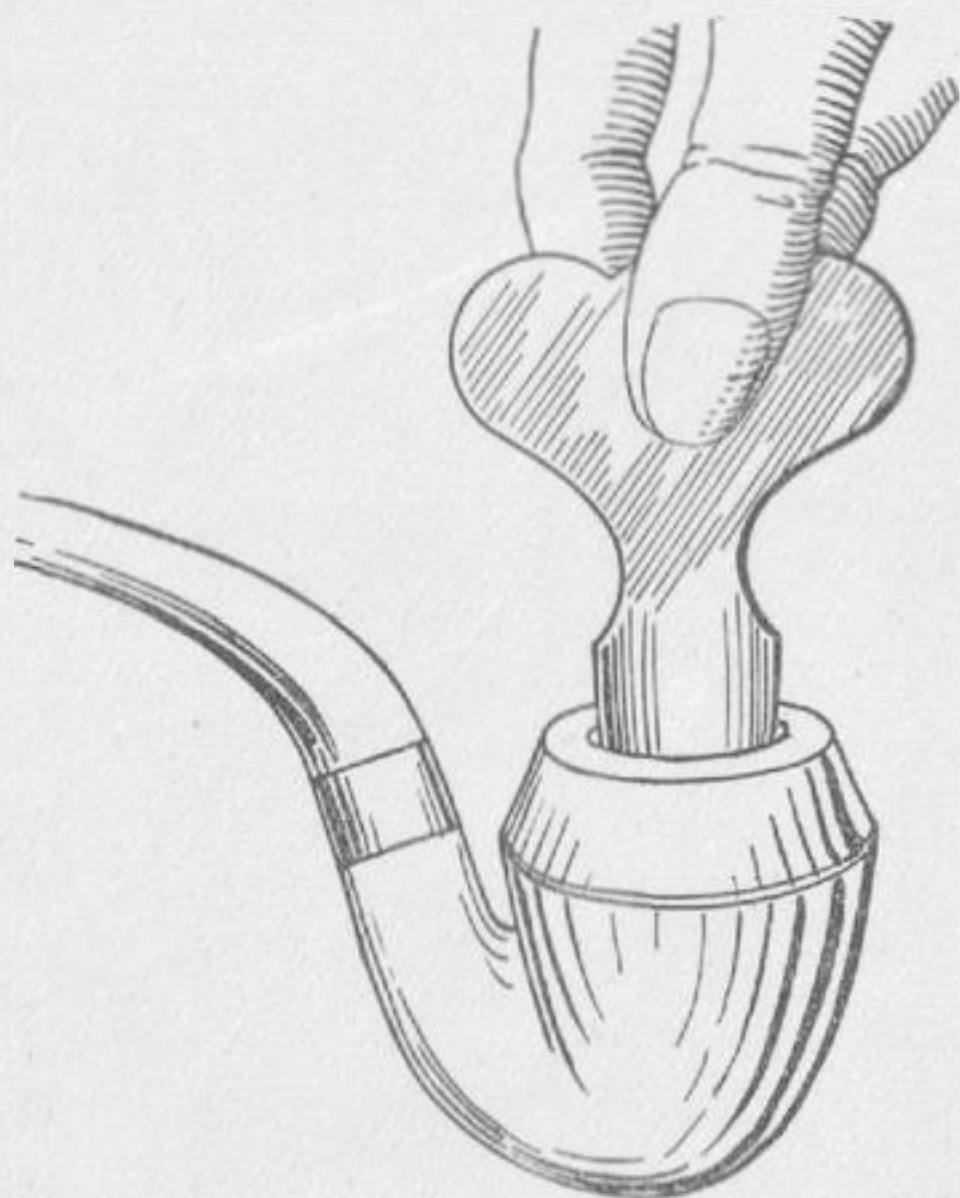
Light, yet strong. It is made of polished aluminum, with a mouth piece of sweet wood. It insures a cool smoke, and above all keeps the smoke out of the eyes while reading, writing, working or playing cards.

It will be eagerly welcomed by hundreds of thousands of smokers.

It can be easily cleaned, is unique, and will in many cases become a permanent companion to the man fortunate enough to own one. It permits the cigar to be smoked down almost to the very end, and in this manner will save its cost in a few days.

PRICE 10 CENTS

NOVITAS PIPE CLEANER

A little thing, yet almost "worth its weight in gold" to the man who enjoys his pipe.

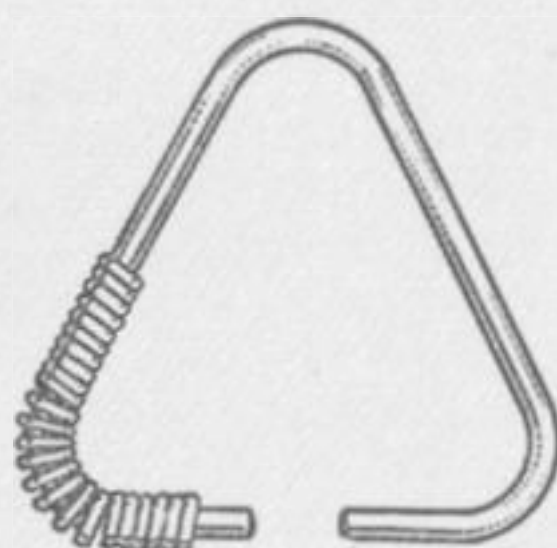
A simple device made of special steel, neatly nickel-plated and polished. Its peculiar shape adapts it to any pipe, large or small. It removes the accumulated refuse which injures the aroma of even the best smoking tobacco.

It does this without cutting the wood, and at the same time thoroughly cleans the bowl of the pipe, as aforesaid.

Its use, say once a week, will insure a cool and delicious smoke.

PRICE 5 CENTS

A NOVEL KEY RING

A slick little proposition which embodies about the only improvements made in Key Rings for many, many years. The idea is no simple that one is led to remark "Why hasn't someone thought of this before?"

Any key may be taken off and put on again in a jiffy, by simply sliding the little coiled spring away from the opening.

The Key Ring itself cannot break or snap, and the keys are all held securely.

This is about all.

We can't say any more or any less about this clever contrivance.

PRICE 5 CENTS

ANY OF THE ARTICLES ADVERTISED SENT POSTPAID ON RECEIPT OF PRICE.

MODOC SALES CO.

WEST NEWTON, MASS., U. S. A.

Amerika Esperantisto

American Esperantist

Entered as second-class matter May 15, 1913, at the Postoffice at West Newton Station, Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Published Monthly by

THE AMERICAN ESPERANTIST COMPANY (Inc.)

WEST NEWTON, MASS.

ONE DOLLAR A YEAR Eksterlande \$1.25 (Sm. 2.50) SINGLE COPY TEN CENTS

Mallongaj verkoj, tradukajoj kaj novaĵoj ĉiam prefere akceptitaj. Oni ne resendas neakceptitajn manuskriptojn, se la sendinto ne kune sendis la resendpagon. La Redakcio konservas por si la rajton korekti manuskriptojn laŭbezone.

Oni donos la preferon al manuskriptoj skribitaj skribmaŝine.

Vol. 15

APRIL, 1914

No. 3

EL LA REDAKCIA SANKTEJO

Ĉar en Amerika Esperantisto aperis kelkaj artikoloj pri diversaj temoj oni vice kulpigis aŭ laŭdis nin ke ni estas aŭ ne estas—Socialistoj, Katolikoj, Virinrajtistoj, Anarhistoj, Pacifistoj, k.t.p. senfine.

Ni volas diri, ke en nia privata vivo ni estas—tio kio ni volas esti—sed dum ni laboras redakcie ni estas—nur Esperantistoj. Ne taŭgas ke redakcio de **esperanta** gazeto sin intermiksi en politikajn, religiajn, aŭ aliajn eksterajn aferojn, kaj ni tute ne intencas tion fari. Sed ĉar ni volas farigi nian gazeton interesa al ĉiu klaso homa, taŭgas ke ni eldonu ĉiuspecajn artikolojn, kaj se artikolo ŝajnas al ni enhavi literaturan valoron ni volonte presos ĝin, ĉu aŭ ne ĝi konsentas al niaj propraj kredoj rilate la diskutatan temon—se ĝi nur estas deca, kaj ne insultas aŭ malrespektas al aliaspecaj kredantoj. Ni juĝas artikolon nur per du juĝiloj—ĝia povo por interesi, instrui, aŭ amuzi nian legantaron, kaj ĝia povo por plidisvastigi nian amatan lingvon.

LETERO EL EŬROPO

De Nia Privat-a Korespondanto

En kelkaj eŭropaj gazetoj malfermiĝis tre interesa diskuto pri la rilatoj de esperantismo al propaca movado, okaze de mia artikolo en Decembra numero de "Amerika Esperantisto." La Societo por Mondamikiĝo prezidata de Sir Vezey Strong, eksurbestro de Londono, baldaŭ publikigos la tutan raporton de la Berna Manifestacio dum kiu paroladis D-ro Zamenhof, S-ro Schiff, Generalo Sebert k.t.p. Mi opinias, ke povus interesi la legantojn de "Amerika Esperantisto" legi la tekston mem de la du paroladoj de l' reprezentantoj de Germanujo kaj Francujo.

Parolado de S-ro L. Schiff el Berlino
Prezidanto de l' Berlina
Esperantista Gruparo.

"Geamikoj, La letero de Sir Vezey Strong, la antaŭa urbestro moŝto de Londono, kiun vi ĵus aŭdis kaj tiel entuziasme aplaŭdis estas nova ekzemplo ne nur por la pacamo kaj homaramo de tiu ĉi vera 'gentleman,' sed ankaŭ pruvo por tio, ke eĉ unuope persono povas helpi kaj efike subteni la interamikiĝon de la popoloj.

"Ni volas sekvi lian bonan ekzemplon. Ni volas forgesi ĉion, kio disigas la diversajn naciojn, ni volas memori, ke ni ĉiuj estas fratoj, membroj de la sama familio, ke ni havas komunan celon, la progreson de la homaro, ni volas rememori, ke ne nur la individuoj, sed ankaŭ la nacioj tute ne povas vivi kiel izolituloj, ke la enhavo de nia vivo, ke nia riĉeco, ke nia feliĉo fariĝas ju pli grandaj des pli granda estas la aro de niaj amikoj, kiuj povas partopreni nian feliĉon, la dolorajn batojn de nia sorto, nian

riĉecon nian ĝojon kaj malĝojon.

"Permesu al mi, ke mi parolu kiel Germano, kaj ke mi turnu min precipe al Francoj, niaj najbaroj sur la alia flanko de la Vogezaĵ montoj.

"Mi pretendas, ke ĉia malamikeco de homoj kaj popoloj devenas nur el la nesufiĉa kono de tiuj personoj kaj popoloj kaj ke ni fariĝus amikoj de ĉiu ajn, se ni nur havus tempon kaj okazon por interkonatiĝi kun li kaj por kompreni lin. La Francoj havas bonan proverbon: Tout comprendre c'est tout pardonner. (Ĉion kompreni, tio estas ĉion pardoni). Mi pensas ke tiu proverbo ankaŭ taŭgas por la alproksimiĝo de la Francoj kaj la Germanoj.

"Ni estas dankaj al la kongreso kaj al la gastama Svisa lando, ke ili donis al ni novan okazon por konatiĝi kun francaj esperantistoj. Mi pensas, ke mi ne nur elparolis mian privatan opinion, ke mi ne nur parolas laŭ la pensoj de la Germanaj Esperantistoj, sed ke mi parolas ankaŭ en la nomo de la granda plimulto de miaj—ankaŭ neesperantistaj samlandanoj, se mi diras, ke ni Germanoj je nia tuta koro havas la deziron, fariĝi kaj estadi la amikoj de niaj francaj najbaroj, ke ni volas preni kaj premi vian manon, kaj ne lasi ĝin el la nia, ĝis kiam vi ekkonas nin kiel novajn verajn amikojn.

"Ni admiras vian malnovan kulturon, vian progresemecon, ni estas al vi dankemaj, ke vi en la kultura batalado de la ideoj ĉiam en la unua vico antaŭe portis la standardon, ke vi al ĉiuj popoloj de la terglobo alportis la homan progreson ĉu en sociala fako, ĉu en la sciencoj, ĉu en la majstrado de la aero.

"Vi invitis la Esperantistojn, do ankaŭ nin Germanojn al la deka internacia kongreso Parizon. Ni Germa-

noj tre volonte akceptos vian inviton. Ni venos Parizon, kaj ni esperas ke ni estu la bonvenontaj amikoj de via bela patrolando!

"Vivu Parizo! Vivu Francujo! Vivu!"

Parolado de Generalo Sebert
Ano de l' Franca Akademio de
Sciencoj.

"Karaj Gesamideanoj,

"Mi tre ĝojas profiti tiun okazon post la simpatia letero de Sir Vezey Strong kaj post la bela kora parolado de S-ro Schiff, esprimi mian plezuron, ke per Esperanto mi konatiĝas kun bonvolaj homoj de ĉiuj landoj. Mi tute speciale ĝojas renkontiĝi hodiaŭ vespere sur tiu ĉi estrado kun eminenta reprezentanto de niaj germanaj amikoj. Mi deziras, ke nia kara lingvo helpu niajn du grandajn najbarajn landojn Francujo kaj Germanujo sin ĉiam pli kaj pli bone koni kaj estimi pli profunde.

"Mi dankas Sinjoron Schiff pro liaj afablaj vortoj al mia patrujo Francujo. Mi povas lin certigi ke ni Francoj ĉiam konservas neforgeseblan memoron pri la amika kaj gastama akcepto, kiun ni ricevis en Germanujo ĉe la Dresdena Kongreso. Neniu pli ol nia tre bedaŭrata kolego, Carlo Bourlet admiris la faman arton kaj admirindan ordan genion de la Germanoj. Ni ĝojegos akcepti en Parizo por la Deko Kongreso kiel eble plej vastan nombron de Germanoj.

"Esperante, ke nia lingvo daŭrigos nin helpi al pli oftaj kaj ĉiam pli amikaj interrilatoj, mi tutkore premas la manon de nia estimata Germana amiko."

PRI STILO

Kun granda intereso mi legis en recenzoj de Novembra kaj Januara numeroj de "Amerika Esperantisto" la rimarkojn de la recenzisto pri esperanta stilo kaj speciale lian akran kritikon kontraŭ la "akrobata frazo." En "Historio de la Lingvo Esperanto," mi havis okazon tuŝi tiun demandon analizante la influon de L. de Beaufront per lia esperanta verkaro.

Estas ĉiam la sama afero: Unuatempe tendenco ĉe novaj esperantistoj estas traduki el sia nacia lingvo kaj enkonduki esprimojn aŭ eĉ vortojn el ĝi. Duatempe tendenco estas imiti ĉion fremdan, kredante, ke nepre ĝi devas esti bona ĉar fremda.

Trapasinte tiun duan periodon tiam la esperantisto rekonas la veran esperantan stilon kaj ĝin iom post iom akiras.

Certe la **duatempe tendenco** estus ankoraŭ kulpa, kiam usona aŭ brita samideano tro uzas la "surkapstarantan frazon" kaj eble opinias, ke plej tipaj esperantaj vortoj estas nepre **ĉerpi**, **barĉo** kaj **kaĉo**. Kun iom pli da lega sperto li baldaŭ revenos al pli normala sento de la lingvo. Tamen eĉ eble pli grandan eraron farus usona aŭ brita esperantisto se, anstataŭ iri antaŭen, li revenus malantaŭen al unuatempe tendenco, nur pro timo je la dentopikoj de Lia Recenzista Moŝto de "Amerika Esperantisto." Kiam oni malfermas esperantan libron kaj legas kelkajn milojn da frazoj kiel la jenaj unu post la alia:

La heroo de tiu rakonto nomiĝas Johano. Lia patro estis brava soldato. Li havis multajn infanojn. Tiuj infanoj jam estis ĉiuj edziĝintaj. Johano jam estis vidvo. Lia edzino mortis de akcidento . . k.t.p. . . k.t.p. eble tio estus akceptebla angla stilo, sed ĝi estas tute malbona en esperan-

to. De la komenco mem de nia literaturo D-ro Zamenhof kaj la unuaj modeloj nin kutimigis je gracia fleksebleco en la frazo kaj ĝi sendube estas grava elemento de tio, kion D-ro Zamenhof nomis la "spirito de la lingvo." Vi sendube memoras lian rimarkon ĉe la fino de la fama letero al N. Borovko: "La nesciado de la spirito de la lingvo estas la kaŭzo kial kelkaj esperantistoj, tre malmulte legintaj en la lingvo Esperanto, skribas senerare, sed per multepeza, malagrabla stilo—dume la Esperantistoj pli spertaj skribas per la stilo bona kaj tute egala, al kiu ajn nacio ili apartenas."

Nu estas nedubeble ke la "spirito de la lingvo" kaj la stilo de D-ro Zamenhof mem havas tendencon je "la akrobata frazo," sed ĝin regas super ĉio admirinda **klareco** kaj eleganta malpezeco. La demando ne staras tiom en tio ĉu oni komencas la frazon per komplemento aŭ subjekto, sed en tio ke, iel komencinte la frazon, oni ĝin daŭrigu en la maniero la plej taŭga por klare esprimi la ideon kaj pravigi per la senco tiun komencon. Malprave la angle kaj france parolantoj imagus, ke la sola logika ordo estas tiu ĝenerale uzata en iliaj lingvoj. Mi opinias, ke la libereco de l' esperanta stilo ebligas multe pli grandan logikecon kaj havigas samtempe admirindajn rimedojn por plifortigo kaj belsoneco de la esprimo. Diversaj povas esti la ideoj pri logika ordo sed eĉ la plej severa logikisto devas submetiĝi al la unuiga regulo de l' tuja klareco kaj ripoziga flueco. La frazoj devas nepre **flui** kaj tuj liveri sian tutan profundan sencon. Tute ne akceptebla estas la maniero de l' "akrobat-frazisto," kiu faras el ĉiu sia frazo veran problemon kaj antaŭ ĉiu adjektivo konstruas malsimplan kastelon de logika analizo. Same neak-

ceptebla estas la maniero de la sinkredanta simpligisto kiu konstruas ĉiujn frazojn per la sama unu fojon por ĉiam akceptita ordo kopianta tiun aŭ tiun ĉi nacian lingvon. Ambaŭ lacigas la leganton. La verkanto devas ĉiam pensi ke lia nobla tasko estas **servi** la ceterajn homojn per siaj skribaĵoj. Tial li devas nepre klopodi por eviti al la leganto senutilan penon. Li devas ĉion fari por prezenti siajn ideojn en kiel eble plej alloga, ripoziga kaj ĉarma stilo kaj neniam halti en sia pliperfektiga penado, kredante ke li atingis la idealon.

Lia celo kompreneble ne devas esti malsprite flati la leganton kaj eviti al li ĉiun okazon de pripensado. Male li devas inciti lin al pensado, sed al pensado pri la ideoj esprimitaj kaj ne al laciga kaprompado nur por kompreni la sencon de l' frazoj. Tre prave la Recenzisto de "Amerika Esperantisto" aludis tiun gravan temon. Eble ankoraŭ pli bone estus se esperante anstataŭ angle li estus priparolinta ĝin, por ke la diskuton profitu ĉiuj esperantaj legantoj kaj ne malbonkomprenu la neesperantistaj publiko.* Sed nepre tre utile li tuŝis la demandon. Estas por ni duobla tasko: En niaj verkaĵoj ni ĉiam pli kaj pli respektu la rajton de la leganto kaj klopodu lin plezurigi per kiel eble plej diafana kaj flua stilo, kiel bela pura rivero de niaj ideoj. En niaj lernolibroj kaj kursoj ni helpu la lernantojn forgesi por esperanto sian nacilingvan stilon kaj ni kutimigu ilin je la esperanta "spirito de la lingvo," kaj la malsama vortarango por ke ili ne estu ĉiumomente embarasataj legante esperantajn verkojn.

*En la lasta numero (Marto) nia recenzisto jam komencis recenzi esperante pro precize la samaj kialoj ĉi tie sugestitaj—ni volas ke nia gazeto fariĝu plejeble internacia en ĉiu fako.—Red.

Tiuj du ŝajne kontraŭaj taskoj niaj kondukas al la sama dezirita rezultato. Por ambaŭ verkantoj kaj lernantoj la plej bonan instruadon ili trovos en ĉiam pli ofta legado. Ni legu kaj

ni relegu! Jen nia nepra bezono. El sperto ni ĉiuj gajnos la konstantan zorgon kaj necesan amon al klareco, kiu restu diino de nia lingvo.

Edmond Privat.

SUR NIA TABLO

Malgraŭ ankoraŭ restanta amaso da recenzotaj gazetoj mi devas flankiĝi por atenti "Eminentulon," kiu iom sin forgesas kaj kolere faras personan atakon kontraŭ tute senkulpan sinjoron. Mi aludas artikolon en la Februara numero de Pola Esperantisto, rilate la kritikadon de A. E. de "El Parnaso de Popoloj." Por la informo de la skribinto, mi devas diri ke la kritikistoj de prozaĵo kaj poezio estas malsamaj personoj, tial, kiam li kulpigas la unuan, pro la opinio de la dua, li tute eraris kaj "bojadas sub la malprava arbo."

Mi tute ne diskutos la justecon de la kritikado, ĉar mi sentas min tute nekompetenta juĝi la meriton de poezio,—eĉ pli malmulte rilate esperantan poezion. Mi nur povas diri ke la vera kritikisto estas persono, kiu pro sciado de tiaj aferoj, havas la konfidon de la redakcio. Malgraŭ nia nacia sovaĝeco, ni fanfaronas pri kelkaj poetoj, pli-malpli bonekonataj, kaj kvankam ni estas nacio de farantoj, anstataŭ revemuloj, al ni ne tute mankas la kompreno kaj ŝato de bona poezio.

Tute male je la kredo de la kritikisto en "P. E." niaj poetoj eĉ scias ŝanĝi vortordon, kaj iliaj legantoj scias kompreni tiun ŝanĝon. Tamen, kiam ni verkas honestan prozaĵon, ni kutime emas lokigan, pli prefere ol poezian metodon, kaj oni devos nin pardoni se ni kritikos la nenecesan,

ĉu por kompreno, ĉu por bonstilo, tor-digadon de tute simplaj ideoj.

Jen kiamaniere "P. E." langobatis la kompatindan kritikiston de A. E. * * * "Pro manko de klareco plej ofte plendos tiu, al kiu mankas klareco: kiu havas orekataron, al tiu plej alta harmonio fariĝos kakofonio, eraran ritmon povas riproĉi al la poemaro, kiu la donitajn antaŭ ĉiu poemo ritman formulojn ne sciis decifri kaj opiniis ilin ornamantoj aŭ hieroglifoj.

* * * Do ne estas mirinde ke por tia anafabeto de poezio, ĉiu poezia inversio neimitebla angle estas anarhio. Tion ke la ĉielarke radiantaj, el sunradioj teksitaj versoj de Slowacki estas por la 'kritikisto' esprime malriĉaj—oni povas respondi per bonega kaj tre konvena tiurilate diro;

Li komprenas predikon, kiel bovo muzikon.

"Sufiĉe. Ni pensas, ke estas tute nepre, ke la redakcio de Amerika Esp. komisiu fari kritikojn al homo inteligenta, sed ne al krudulo, ĉar tiaj falsaj, malspertaj kritikoj, nur kompromitas antaŭ la esperanta mondo, tiun ŝatindan kaj cetere bonan gazeton" (dankon!) "kiu tiel fervore batalas por Esperanto en Nord-Ameriko."

Damoklo certe estis feliĉulo, kompare kun kritikisto! Mi sugestios al mia ĉefredaktoro, ke por eviti estontan riproĉon al tute senkulpa kaj iom honesta kritikisto, li petu de ĉiu aŭto-

ro, precipe de poetoj, ke li sendu recenzon de sia verko, samtempe kun la verko mem. Tiamaniere, estos eble ne ofendi iun, krom kelkaj barbaroj,

(kaj bovoj) kies opinio kaj aprobo tute ne valoras en la iom pli konfuza maro de internacia literaturo.

Ko Fo.

NELLA

aŭ

La Vojo Nekonata

Originala Novelo de Edmond Privat

Ĉapitro VIII

Nella tiam ekkonis la maldolĉan serĉadon je pangajnilo. Kiel helpis nun al ŝi la studado kaj diplomoj ĉar pro korpa akcidento eĉ la kampo de l' animoj estis al ŝi malpermesata kaj makulo sur la vizaĝo forprenis de ŝi la rajton transdoni per instruado iom de ŝia koro kaj penso por eduki junajn animojn kaj kreskigi en junaj cerboj klerecon kaj artsenton? Profunde spertis Nella la potencon pensigecon de homa sufero, ĉar neniam antaŭe ŝi tiom analizis kaj sentis la altan apostolan flankon de instruado. Nur ĉar tia kampo kruelsubite fermiĝis al ŝi la beleco de l' tasko tutpleniĝis ŝian koron kaj ĉe tiu nova forglutita feliĉo, ŝi sentis sin kvazaŭ kantistino kiu per bela voĉo komencis brilan karieron kaj jam spertis la ĝojon entuziasmigi homamasojn kaj al kiu jen subita akcidento por ĉiam malpermesus aperi antaŭ la publiko. Je kio utilis la talento kaj la longa pacienca preparado? Kiu vivcelo restus al tia virino, se ŝi plie perdus amon?

Ne forton ricevis Nella el tiaj malkuraĝigaj pensoj. Tamen ŝi rememoris la parolon de l' kuracisto: "Vi povos havi utilan vivon." Estos eble tasko por ŝi iam en la mondo: ŝi devis esperi kaj vivi. Sed kion fari? La mono ja mankos al ŝi tre baldaŭ ĉar la ŝparaĵoj ne daŭrus eterne.

Nella konis dum tiu periodo la ĉiutage mordantan zorgon por serĉi ian oficon: la legadon de la longaj anoncokolonoj en la gazetoj, la senfinan skribadon de ĉiam samaj leteroj, la senpacienca atendadon de respondoj kaj la elreviĝon, la malkuraĝigon kaj eĉ kelkfoje la koran indignon kiam tiuj respondoj alvenis, preskaŭ ĉiam rifuzoj aŭ trompajoj.

Sendube ŝi havis en la urbo konatulojn kaj amikojn, sed ia strange forta hontemo ŝin tenis for de vizitoj kaj personaj petoj. La proksimeco de tiuj personoj kaj la timo ke ili povas ŝin kompati baldaŭ igis ŝian restadon en la urbo jam tute neebla. Ŝi fine decidis transloĝiĝi en la ĉefurbon. Malgaje estis por ŝi forlasi ĉiujn karajn rememorajn lokojn kaj samtempe ĝi elkatenigis ŝin el ia peza premo kaj faciligis al ŝi la rekomencon de nova, kuraĝa vivado.

Terure sola kaj kvazaŭ perdita en la mondo Nella sentis sin en sia malkulxa ĉambreto meze de la vasta urbego. Tamen iom da braveco revenis al ŝi pro tiu nova libereco.

Ŝi komencis iradi de firmo al firmo, de oficejo al oficejo kaj ĉiuvespere revenis laca kaj rompita post vanaj atendadoj kaj malkuraĝigaj interparoladoj. Ŝi ne havis la povon eĉ plu pensi kaj apenaŭ en lito ŝi ekdormis peze kaj la postan matenon ŝi rekomencis sian klopodadon.

Malgraŭ nature tre forta kaj ofta tento, neniam ŝi provis reveni al instruado kaj postuli oficon en oficiala registara lernejo, kiel ŝin rajtigus ŝiaj diplomoj. La bato ricevita sufiĉis kaj al ŝi nepre malpermesata ŝi konsideris tiun kampon. Ja multaj aliaj virinoj tiel kleraj kiel ŝi grandnombre postulis ĉiun postuleblan profesorecon. Ili havas plie la gracion, kiun ŝi perdis. Ilia influo estos tiom pli efika sur la lernantinoj. Prave la Administracio ilin preferus al ŝi. Kial do pensi pri tio? Nepre ŝi estis kiel la imagita kantistino kondamnita al soleco.

Semajno post semajno forflugis kaj nenion trovis Nella. Ŝi sentis kvazaŭ ŝian animon iom post iom mortigas tiu vana klopodado kaj tiu neprikribebla pensa kaj korpa laceco ĉiuvespere kiam ŝi revenis por sin ĵeti sur liton eĉ ofte sen la vespermanĝo, ĉar en tiuj momentoj eĉ tiu peneto tro pezis.

Kiom ofte ankaŭ ŝi pasigis tutajn horojn sen movo kaj sen penso, vere brutigita, kiam, falinte sur seĝon, eĉ ne forpreninte sian ĉapelon, ŝi povis nur sin demandi, kvazaŭ ebrie, kiom longe plu ŝi restos tiel ĝis venos al ŝi la volforto senvestiĝi kaj kuŝiĝi.

Post unu monato kaj duono, vane esperinte okupon en gazeta redakcio, ŝi estis fine dungata kiel telefona ofiĉistino en granda komerca firmo. Ne alloga estis la salajro, kiu ĝuste ebligis ne morti pro malsato. Tamen por miloj da junulinoj tio ĉi estas savo kaj feliĉo super ĉiuj esperoj. Tiun favoron ŝi ricevis nur dank' al speciala helpo kaj rekomendo de influa persono renkontita dum antaŭa klopodvizito. Malpli alloga estis la tasko mem, sed ĝi ebligis vivi kaj tiu certeco jam donis al Nella preskaŭ ĝojon kaj revarmiĝon de l' koro. Malsame

estas reveni hejmen vespere, lacigita de laboro, ol lacigita de vana laborserĉado!

La tutan tagon Nella devis sidi en malvasta elektre lumigita spaco inter kvar tabulmuroj. Neniam ŝi vidis iun homan estaĵon dum tuta sia labortempo. Nur voĉojn ŝi aŭdis el la telefonilo: "Fraŭlino, voku la Nacian Bankon" aŭ "Donu al mi Parker kaj Ko., mi petas"; kaj rapide ŝi foliumis la dikan adresaron por trovi la numerojn. Apenaŭ ŝi finis parole barakti por havigi la deziritan komunikon kaj averti la petinton, jen eksonis ordoneme la sonorilo: "Ĉu estas tie ĉi la fakestro de l' eksporto?"—"Ne, Sinjoro, li ankoraŭ ne revenis, mi paroligos vin kun lia sekretario."

Kelkafoje estis sufiĉe longaj interspacoj de kvieteco dum kiuj ŝi sukcesis legi kelkajn paĝojn de libro aŭ gazeto alportita por ne perdi tempon. Tiam ŝi nur aŭdis la konfuzan murmuradon de la vasta oficejo kaj la nervan ritmon de l' skribmaŝinoj frapetataj diversloke.

Kaj jen subite tondris la sonorigoj, la vokoj, la malpaciencaj rimarkoj, kaj ŝiaj fingretoj ne povis sufiĉe rapide turni la paĝojn de la librego, ŝiaj okuloj konfuziĝis super la ciferoj. Poste venis denova halto kaj ŝi penis daŭrigi la interrompitan legadon. Strange estis kiel ŝia tuta vivo estis ligita al tiu telefonilo. Ĝojon, lumon en ŝian koron ĵetis ĝentila tono, dolĉa voĉo kaj vera sufero, malfeliĉo plenis ŝian animon je tro kruda ordono aŭ kolera plendo. Iom post iom ŝi kutimiĝis pli maŝine labori, sed ŝiaj nervoj estis ankoraŭ tre lacaj kiam ŝi revenis hejmen vespere. Tamen ŝi sukcesis nun fini la komencitajn leĝojn kaj poste pripensi la ideojn.

(Daŭrigota)

Si—Mi neniam edziniĝos kun viro kiu estas malkuraĝulo.

Li—Kiel kuraĝa li devas esti por esti aprobata?

Si—Nu, li devas havi sufiĉe da kuraĝo por proponi edziĝon.

“MI REKOMPENCOS”

Originala novelo de John L. Stanyan
(Speciale verkita por Amerika Esperantisto)

Ĉapitro IV

La morgaŭan matenon tre frue Georgo, post nokto de maldormo, el-litiĝis, por promeni antaŭ ol oni anoncos la matenmanĝon. Preskaŭ sen-pense li malrapide iris al la roko en la kampeto, kie Mario promesis al li, ke iam ŝi fariĝos lia edzino. Li sidis sur la roko, kaj pensadis. Mario estas edziniĝonta kun alia! Li tion apenaŭ ne povis kredi. Ĉu ŝi ne promesis al li ke ŝi edziniĝos kun li? Io vekis lin el lia revo. Io moviĝis inter la arbitaĵoj. Levinte siajn okulojn, li ekvidis Marion.

“Mario! Mi estas tiel ĝojega, vin ĉi tie renkonti,” li balbutis.

“Mi surpriziĝas ke mi renkontas vin ĉi tie,” ŝi iom timeme diris.

“Ŝajnas al mi, ke vi ne ŝatas tiun ĉi renkontiĝon.”

“Tion mi ne ŝatas!”

“Kio?”

“Georgo, mi ne estas plaĉata vin renkonti tie ĉi.” Tiam ŝi deprenis el la poŝo la edziĝan ringon kiu antaŭ multaj jaroj apartenis al lia patrino, kaj kiun li estis surmetinta sur ŝian fingron antaŭ kvar jaroj. Meĥanike li akceptis ĝin de ŝi.

“Kaj, kio pri nia amo, Mario?” li petis.

“Nenio krom infanludo.” La vortoj preskaŭ mortvundis lin.

“Sed—via promeso, Mario?”

“Tio estis—ni forgesu pri tio. Mi devas tuj hejmen rapidi.” Ŝi sin turnis, dirante nur “adiaŭ.”

“Adiaŭ,” plorĝeme li respondis, enmetinte la ringon en la poŝon.

Post la matenmanĝo, Georgo adiaŭis la familianojn, esceptante Marion, kiu staras antaŭ la fenestro en sia

dormoĉambro, aranĝanta bukedon. Dum Georgo piede ekiris for de la domo, li rigardetis tiun fenestron, sed Mario ŝajne lin ne vidis.

Reveninte la urbon, Georgo pli ol iam antaŭe sin okupis per libroj kaj skribado, penadante forgesi pri Mario. La amo instigis lin verki poemojn, kaj ĉiuj estis al “M” dediĉataj. Forpasis kelkaj monatoj. Iun tagon li ricevis leteron kies poŝtstampo sciigis al li de kie ĝi venis. Kiel lia koro ŝvelis kaj varmiĝis dum li disŝiris la koverton! Kiel malfeliĉa la rezulto. La letero estis invito al la edziĝo de Mario! Li preskaŭ svenis; li havis kapturniĝon. Multajn minutojn li sidis kvazaŭ bronza statuo. Ĉiom de lia feliĉeco malaperis kiel fumo en ventplena tago. Ho ve! Mario edziniĝos alian!

Dum la dato por la edziĝtago alproksimiĝis, li faris planon rilate la okazontaĵojn.

Ĉapitro V

Estas la tago ĝuste antaŭ la edziĝo. Kelke da gastoj jam alvenis, kaj en la Dekstera domo estas granda tumultmovado.

“Vidu!” subite iu ekkriis. “Vidu laŭlonge la vojo! Kio estas tiu, kio ĉi tien veturas en tia luksa veturilo.”

“Ne povas esti iu, kiu venos tien ĉi, ĉar ni ne konas personon sufiĉe riĉan veturi en tia alĉmodo. Kvar ĉevaloj! Veturigisto! Estas certe veturilo de iu milionulo!”

Sed sinjorino Dekster tuj rekonas la viron en la veturilo.

“Je mia parolo, tiu estas Georgo—Georgo Kenriĝ!” ŝi kriis.

“Ĉu vi estas freneza?” bojis la edzo.

"Georgo Kenriĝ en tia veturilo, kia tiu estas! Kaj kun veturigisto! Diablo!"

Kaj ĉiuj amasiĝis sur la antaŭa verando. Ĝustedire, Sinjorino Dekster tute ne eraris. Ja estis Georgo.

Sinjoro Dekster estas la unua, kiu salutas la ĵusalveninton. "Kian belegan jungaĵon vi havas Georgo!" li larĝokule diris, dum Georgo desaltis el la veturilo. "Al kiu ĝi apartenas?"

"Al kiu ĝi apartenas?" ripetas Georgo. "Ĝi ja apartenas al mi mem!" estis la respondo, kvazaŭ estis strange, ke oni demandas tion al li.

"Ĝi estas via?"

"Jes, mia."

"Kiel do vi havigis ĝin?"

"Kompreneble mi aĉetis ĝin," respondis Georgo.

"Sed—sed, de kie vi ricevis tiel multe da mono?" daŭrigis Sinjoro Dekster, ekscitite.

Georgo, kies okuloj vane serĉis ĉie por trovi Marion, vidigis grandiozan mienon. "Estas nenio eksterordinara, ke viro tiel riĉa kiel mi, havas luksan jungaĵon. Tiu ĉi estas nur unu el kvar kiujn mi posedas."

"Tio ne estas ĝusta respondo al mia demando: de kie vi ricevis tiom da mono?" obstine petis Sinjoro Dekster.

"Ĝin mi ne venigis per bonŝanca edziĝo," klarigis Georgo, ĝuste en la momento mem kiam Mario aniĝis la grupon. "Ĉu vi ne legis en la ĵurnaloj pri maljuna riĉulino kiu donacis sian tutan posedajaron al mi?"

"Certe ne. Sciigu al ni pri la afero."

"Ho, estas iom longa rakonto — multe tro longa por nun pritrakti. Morgaŭ mi ĉion konatigos al vi."

Sinjoro Dekster ordonis la serviston prizorgi la ĉevalojn, certiginte al Georgo, ke li estas tute bonvena en la Dekster'a hejmo. "Ĉu vi ricevis inviton ĉeestu la edziĝon de Mario?"

"Jes," diris Georgo, per voĉo tremanta.

La grupo eniris la domon. Dum la vespero Georgo renkontis la fianĉon de Mario. Li gratulis lin, kvankam lia propra koro preskaŭ disrompiĝis pro malfeliĉego. Je la dekunua, oni kondukis Georgon al la dormoĉambro — ne tiu sama en kiu lastafojon li ripozis sed en alian pli lukse meblitan. Pensante kaj pipfumante li sidis tutan horon ĉe la malfermita fenestro rigardante la per luno heligitan pejzaĝon. Subite li konsciis, ke li aŭdas mallaŭtan plorĝemon. Li atente aŭskultas. Ree li ĝin aŭdas. Li pli streĉas la orelojn kaj okulojn. Malsupre, en la ombroj de branĉbarilo li ekvidas Marion. Li tuj estas kaptata de ideo; li devas denove kunparoli kun ŝi, antaŭ ol ŝi fariĝos la edzino de alia. Zorgeme kaj silenteme li estas sur la mola herbejo, sekvanta la malaperantan formon de la idolo de sia koro. Iom malproksime for de la domo li akcelas siajn paŝojn, kaj post nelonge li staras ĉe ŝia flanko.

"Mario!" li dolĉe siblis.

"Georgo! Ĉu estas vi? Pro kio vi venas tien ĉi? Mi volas esti sola. Mi ne povis dormi; tial, mi venis eksteren por promeni en soleco."

"Mi foriros, se vi tion deziras?" per neforta voĉo li diris.

"Foriru! Tuj foriru! Mi vin petegas, foriru! Ne! Ne! Restu apud mi. Ho ve, vi ne povas scii kiel tre malfeliĉa mi estas. Mi estas malaminda kontraŭ vi—kruela al vi! Pardonon!"

Li ekkaptis ambaŭ ŝiajn manojn per kiuj ŝi estis forviŝanta la larmojn, kiuj amasiĝis, kaj ilin kovris per varmaj kisoj. "Vi devas esti feliĉa en la nokto ĝuste antaŭ via edziĝo!"

"Feliĉa? Feliĉa! Edziĝo! Tiuj vortoj venenigas miajn orelojn. Neniam plu mi estos feliĉa. Mi ne amas tiun viron. La patro obstine postulis al mi, ke mi edziniĝu, kaj panjo ne povis ŝanĝigi lian decidon. Morgaŭ mi oferos mian vivofeliĉecon al la

fiereco de mia patro. Kion do mi povos fari?"

Intuicie li elprenis el sia poŝo la edziĝringon de sia patrino. La larimoj de Mario, kaj la voĉo de lia propra koro kuraĝigis lin. Li karese altiris ŝian vizaĝon al la sia, kaj ameme kisis ĝin.

"Mario," li mallaŭte diris, "ja estos malbonege, se vi edziniĝus viron, kiun vi tute ne amas. Jen estas la ringo, kiun vi antaŭe portis;—dum ni estis ankoraŭ geamantoj. Antaŭ kvar jaroj ni fianĉiĝis; plenumu vian promeson karulo mia. Forkuru kun mi kaj ni estos feliĉaj dum la cetero de nia vivado. Ĉu vi foriros kun mi?"

Kiel timigita kolombo Mario hezitis. "Kiam? Kien?" ŝi siblis. "Jes; mi foriros kun vi. Sed—la patro..."

Tuj Georgo interrompis ŝiajn vor-

tojn. "Ni ne havas tempon pripensi pri via patro. Rapidu al la domo; prenu ĉapelon kaj iom da vestoj, kaj renkontu min apud la lernejdomo."

"Jes, jes, sed..."

"Jes, sed neniom da sed-oj! Rapidu! Ne perdu unu minuton."

Tuj Mario malaperis, kaj Georgo iris flugpiede al la ĉevalejo. Li vekis la stalaserviston, kaj monero faris gravan rezulton al lia agemo. Li demandis pri nenio. La du viroj kune puŝis la veturilon eksteren sur la per pli dika herbaro kovritan kampeton. Oni jungis la ĉevalojn; kaj la veturigisto kaj Georgo suprenrampis al la antaŭasidloko, kaj foriris. Mario post nelonge alvenis el sub la ombroj de la lernejdomo. Georgo kaj lia karulo baldaŭ estis interne de la veturilo, kaj survoje al la nova hejmo.

(Daŭrigota)

LA PERDITA ĜOJO

de Olive Schreiner

LA tutan tagon, kie la sunlumo ludis sur la marbordo, Vivo sidis.

La tutan tagon dolĉa vento ludis je ŝiaj haroj, kaj la juna, juna vizaĝo elrigardis trans la akvo. Ŝi atendis, —ŝi atendis; sed ŝi ne povis diri kion ŝi atendas.

La tutan tagon la ondoj kuris supren kaj supren sur la sablo kaj rekuris malsupren, kaj la ruĝetaĵ konkoj ruliĝis. Vivo sidis atendente; la tutan tagon, kun la sunlumo en siaj okuloj, ŝi sidis tie, ĝis kiam lacigite, ŝi metis kapon sur genuon kaj ekdormis, ankoraŭ atendente.

Tiam kilo grincis sur la sablo, kaj tiam paŝo sonis sur la bordo—Vivo vekigis kaj aŭdis ĝin. Oni metis manon sur ŝin, kaj granda ekstremo pasis tra ŝi. Rigardante supren, ŝi vidis super si la strangajn largajn okulojn

de Amoro—kaj Vivo nun sciis kial ŝi atendis tie.

Kaj Amoro suprentiris Vivon al si.

Kaj en tiu renkontiĝo naskiĝis io kara kaj bela—Ĝojo, Unua-Ĝojo ili nomis ĝin. La sunlumo, kiam ĝi brilas sur la gaja akvo, ne estas tiel feliĉa; la rozburgonoj, kiam ili malfermas lipojn por la unua sunkiso, ne estas tiel ruĝaj. Ĝiaj etaj pulsoj batis rapide. Ĝi estis tiel varma, tiel mola! Ĝi neniam parolis, sed ĝi ridis kaj ludis en la sunlumo; kaj Vivo kaj Amoro ĝojis treege. Neniu eĉ subparolis ĝin al la alia, sed profunde en sia koro ĉiu diris, "Ĝi estos la nia por ĉiam."

Tiam venis tempo—ĉu post semajnoj ĉu post monatoj? (Amoro kaj Vivo ne mezuras la tempon)—kiam la karuleto ne estis sama, kia antaŭe.

Ankoraŭ ĝi ludis; ankoraŭ ĝi ridis;

ankoraŭ ĝi kolorigis la buŝon per purpuraj beroj; sed foje la manetoj pendis lacaj, kaj la okuletoj elrigardis peze trans la akvo.

Kaj Vivo kaj Amoro ne kuraĝis reciproke rigardi al si la okulojn, ne kuraĝis diri, "Kian malsanon nia karulo havas?" Ĉiu koro direktis al si, "Ĝi estas nenio, estas nenio, morgaŭ ĝi laŭte ridos klare," sed morgaŭ kaj postmorgaŭ venis. Ili antaŭeniris, kaj la infano ludis apud ili, sed peze, pli peze.

Unu tagon Vivo kaj Amoro kuŝiĝis por dormi; kaj kiam ili vekigis, la karuleto estis foririnta; nur sidis apud ili, sur la herbo, eta fremdulo kun larĝe malfermitaj okuloj, tre dolĉaj kaj malgajaj. Neniu atentis ĝin, sed ili marŝis aparte, plorante maldolĉe, "Ho, nia Ĝojo! Nia perdita Ĝojo! Ĉu neniam plu ni vin vidos?"

La eta, mola kaj malgajokula fremdulo metis unu sian manon en manon de Amoro kaj la alia en manon de Vivo, kaj pli proksimen kuntiris ilin, kaj Vivo kaj Amoro antaŭeniris kun ĝi inter si. Kaj kiam Vivo malsupren rigardis en mizerego, ŝi vidis siajn larmojn spegulitaj en ĝiaj dolĉaj okuloj. Kaj kiam Amoro, freneza pro doloro, ekkriis, "Mi estas laca, mi estas laca! Mi ne plu povas marŝi. Ĉiom da lumo estas malantaŭ ni, ĉiom da mallumo estas antaŭe," la malgranda ruĝeta fingro montris kie la sunlumo kuŝis. sur la montflankoj. Ĉiam ĝiaj grandaj okuloj estis malgajaj kaj pensemaj; ĉiam la eta kuraĝa buŝo ridetis kviete.

Kiam per la akraj ŝtonoj Vivo transiris la piedojn, la eta fremdulo forviŝis la sangon per siaj vestoj, kaj kisis la vunditajn piedojn per siaj malgrandaj lipoj. Kiam en la dezerto Amoro kuŝiĝis sveneme (ĉar Amoro mem svenetas), ĝi kuris trans la varmegan sablon per siaj nudaj piedetoj, kaj eĉ tie en la dezerto trovis akvon en kavoj de la rokoj por malsekigi la lipojn

de Amoro. Ĝi ne estis ŝarĝo—ĝi neniam pezigis ilin; ĝi nur helpis ilin antaŭen en la irado.

Kiam ili venis al la malluma fendego kie glacioj pendas de la rokoj—ĉar Amoro kaj Vivo devas trapasi strangajn malgajajn lokojn—tie, kie ĉio estas malvarma, kaj la neĝo kuŝas profunda, ĝi prenis iliajn frostigitajn manojn kaj tenis ilin kontraŭ sia baltanta koreto por varmigi lin—kaj dolĉe ĝi tiris ilin ankoraŭ antaŭen.

Kaj kiam ili venis eksteren en la landon de sunlumo kaj floroj, strange la grandaj okuloj ekbrilis, kaj kavetoj ekmontriĝis sur la vizaĝo. Brile ridante ĝi kuris super la dolĉa herbo; kolektis mielon el kava arbo, kaj alportis al ili akvon en folioj de lilio; kaj kolektinte florojn, ĝi plektis ilin ĉirkaŭ iliaj kapoj, dolĉe ridante la tutan tempon. Ĝi tuŝis ilin sammaniere kiel ilia Ĝojo tuŝis ilin, sed ĝiaj fingroj tenis pli karese.

Tiel ili vagis antaŭen, tra la mallumaj landoj kaj la lumaj, ĉiam kun tiu eta kuraĝa ridetanto inter si. Foje ili memoris tiun unuan brilan Ĝojon, kaj sopiris al li, "Ho! se ni nur povus trovi lin ankaŭ!"

Fine ili venis al la loko kie sidas Meditado; tiu stranga maljuna virino, kiu ĉiam havas unu kubuton sur genuo, kaj mentonon en mano, kaj kiu ŝtelas lumon el la estinteco por ĵeti ĝin en la estontecon.

Kaj Vivo kaj Amoro ekkriis, "Ho, saĝulino! diru al ni: kiam ni unue renkontiĝis, apartenis al ni bela radiantanta io—ĝojo sen larmo, sunlumo sen ombro. Ho! kiel ni pekis ke ni perdis ĝin? kien ni iros por trovi ĝin?"

Kaj ŝi, la saĝa maljuna virino, respondis: "Por reposedi ĝin, ĉu vi fordonos tion kio iras kun vi nun?"

Kaj en agonio Amoro kaj Vivo kriis, "Ne!"

"Fordoni tion!" diris Vivo. "Kiam la dornoj pikas min, kiu elsuĉos la

venenon? Kiam mia kapo pulsobatas, kiu metos siajn manetojn sur ĝin kaj kvietigos la batadon? En malvarmo kaj mallumo, kiu varmigos mian frostigitan koron?"

Kaj Amoro ekkriis, "Pli bone mi mortu! Sen Gojo mi ne povas vivi; sen tio ĉi mi ne povas. Pli volonte mi mortu, ne perdu ĝin!"

Kaj la saĝa muljuna virino respondis, "Ho, malsaĝuloj, blinduloj! Tio, kion vi antaŭe havis, estas tio kion vi nun havas! Kiam Amoro kaj Vivo unue renkontiĝas, naskiĝas radiantia io, sen ombro. Kiam la vojoj komencas malglatiĝi, kiam la ombroj komencas mallumiĝi, kiam la tagoj estas

malfacilaj kaj la noktoj malvarmaj kaj longaj—tiam ĝi komencas ŝanĝi. Amoro kaj Vivo ne volas vidi tion, ne volas scii ĝin—ĝis kiam unu tagon ili ekstaras subite kriante, 'Ho Dio! Ho Dio! ni estas perdintaj ĝin! kie ĝi estas?' Ili ne komprenas ke ili ne povas porti la ridantan ion neŝanĝitan en la dezerton, la froston, kaj la neĝon. Ili ne scias ke tio, kio marŝas apud ili estas ankoraŭ la Gojo pliaĝinta. La serioza, dolĉa, delikata io—varma en la plej malvarmaj neĝoj, kuraĝa en la plej malgajaj dezertoj—ĝia nomo estas Simpatio; ĝi estas la Perfekta Amo."

El la angla tradukis J. M. C. Jr.

Unu matenon Johanĉjo donis al la instruistino la jenan leteron de sia patrino:—

Kara instruistino:—Vi diradas al mia knabeto ke li spiru per sia diafragmo. Eble riĉaj infanoj povas havi diafragmojn, sed kiamaniere, kiam ilia patro gajnas ĉiutage nur tri spesmilojn kaj havas kvin infanojn por subteni? Foje estas unu afero kaj foje alia, kaj nun estas diafragmo. Mi estas preskaŭ frenezigita.

Tradukis J. M. C., Jr.

Laboristo—Mi reprezentas la dignon de laboro.

Kapisatilo—Jes, vi povas labori sen vesto, povas paroli libere kaj povas ĉesigi la laboron je la fino de la labortago. Mi, male, devas porti cilindran ĉapelon, devas esti zorgema pri ĉiu vorto, kiun mi parolas, kaj devas esti okupata dek ses horojn ĉiutage. Mi reprezentas la laboron de digno.

Trad. Ho Ho

Unufoje maljuna kaj multe lerninta pastro parolis pri sia metodo verki predikon. "Mi prenas mian saĝaĵon, kaj aranĝas tion kion mi parolas en tri partoj; en la unua mi diras al ili tion, kion mi diros al ili; en la dua mi—ho ve! mi diras al ili, kaj en la tria mi diras al ili tion, kion mi estas al ili dirinta!"

Trad. F. M. Goodhue.

Tre saĝa viro foje diris ke kiam li komencas sin taksi tro grava, li prenas karton de la universo kaj provas sin trovi sur ĝi.

Tradukis J. M. C., Jr.

PRIZE WORDS

The following words were used for competitive practice at meetings of the Boston Esperanto Society. The competitors were in five classes, class 1, counting one for each correct guess, class 2, two, etc. The prize winners, who in each case were either of Class 4 or 5, were moved a class higher as worthy of heavier handicap. The plan familiarizes the participants with the meanings of words that are well worth knowing.

(This has been found a very successful method of becoming acquainted with unfamiliar words, and A. E. heartily recommends it to readers,—Ed.)

1 abelo	29 kapreolo	56 biscuit	79 ice
2 aglo	30 *klopodi	57 boast (verb)	(ice-cream)
3 akiri	31 komizo	58 burial	80 irrigate
4 aleo	32 konstati	59 *certain (a certain)	81 lay (an egg)
5 alkudri	33 kotleto	60 cherry	82 lend
6 almenaŭ	34 kreno	61 chop (verb)	83 link
7 alumeto	35 kverko	62 cigarette	84 marvel (verb)
8 angilo	36 lerteco	63 cocoa	85 notice (noun)
9 angulo	37 malŝparado	64 column	86 owing to
10 ansero	38 mieno	65 court (verb)	87 quantity
11 astro	39 peko	66 demand	88 reads (the sign ..)
12 avara	40 perforti	(verb)	89 scarcely
13 avida	41 pritrakti	67 discharge	90 *seek (to .. to kill)
14 azeno	42 *procesi	(to .. help)	91 separate
15 baro	43 rajde	68 drug store	(adj.)
16 brasiko	44 rompajo	69 duck (bird)	92 share (stock)
17 bulko	45 singardemo	70 *endure	93 sour
18 diino	46 sundio	71 *exceed	94 staked
19 distri	47 surtuto	72 exhort	(fence)
20 *elportebla	48 trabo	74 *feed	95 starting point
21 esploro	49 trostreĉiĝo	(put to ..)	96 stewed fruit
22 *faligi	50 trui	75 *feed	97 storey (.. of a house)
23 fandajo	73 extent	(nourish)	98 subscribe
24 fungo	51 a la carte	76 *gentiles	99 talons
25 ĝeni	52 awaken	77 health	100 *temptation
26 hepato	53 beefsteak	78 hereinbelow	
27 juri	54 belong		
28 kankro	55 birth		

Avida Junulo (kiu ĵus estas vizitinta sian amatinon)—Mi ne povas pli longe prokrasti, mia kara. Mi vere estis devigata telefoni. Ĉu vi edziniĝos kun mi?

Dolĉa Voĉo (respondante)—Certe, mi faros ĝin; sed ĉu vi ne havas la malĝustan numeron?
—Cleveland Plain Dealer.

KEY TO PRIZE WORDS

1 bee	26 liver	50 puncture	75 *nutri
2 eagle	27 take oath	51 laŭkarte	76 *nacionoj
3 acquire	28 crab	52 veki	77 sano
4 alley	29 roe (deer)	53 bifstekoj	78 ĉisube
5 sew on	30 *strive	54 aparteni	79 glaciaĵo
6 at least	31 clerk, sales-	55 naskiĝo	80 subakvigi
7 match	man, etc.	56 biskvito	81 elmeti
8 eel	32 establish as	(cracker)	82 prunte doni,
9 angle, corner	a fact	57 fanfaroni	prunti al
10 gander	33 cutlet	58 enterigo	83 ĉenero
11 a heavenly	34 horseradish	59 *unu	84 miregi
body	35 oak	60 ĉerizo	85 avizo
12 miserly	36 skill	61 haki; dehaki	86 dank' al
13 greedy	37 wasting	62 cigaredo	87 kvanto
14 ass	38 countenance	63 kakao	88 legiĝas
15 obstacle	39 sin	64 kolono	89 apenaŭ
16 cabbage	40 treat with	65 amindumi	90 *atenci
17 roll (bread)	violence	66 postuli	91 aparta
18 goddess	41 treat of	67 maldungi	92 akcio
19 divert	42 *bring suit	68 apoteko;	93 acida
20 *endurable	43 on horseback	drogejo	94 palisa
21 investigation	44 fragment	69 anasino	95 elirpunkto
22 *cause to	45 self-protec-	70 *pacienci;	96 kompoto
stumble	tiveness	persisti	97 etaĝo
23 pig iron or	46 sun-god	71 *superi	98 aboni
other ingot	47 overcoat	72 admoni	99 ungegoj
24 mushroom	48 beam	73 amplekso	100 *tento
25 annoy	49 strain	74 *paŝti	

*NOTES

20 **Elporteble**: "Estos pli elporteble por Tiro kaj Sidono en la tago de juĝado ol por vi" (Mt. XI:22). 22 **Faligi**: "Se via dekstra mano faligas vin, fortranĉu ĝin" (Mt. V:30). 30 **Klopodi**: "Ĉar pri ĉio ĉi klopodas la nacioj" (Mt. VI:32). 42 **Procesi**: "Se iu deziras procesi kontraŭ vi por forpreni vian tunikon..." (Mt. V:40). 59 **Certain**: "Kaj unu skribisto venis kaj diris..." (Mt. VIII:19). 70 **Endure**: "Kiu paciencos ĝis la fino, tiu estos savita" (Mt. X:22); "Kiu persistos ĝis la fino tiu estos savita" (Mt. XXIV:13). 71 **Exceed**: "Se via justeco ne superos la justecon de la Skribistoj kaj Fariseoj..." (Mt. V:20). 74 **Feed**: "Kiu paŝtos mian popolon Izraelan" (Mt. II:6). 75 **Feed**: "Via patro ĉiela nutras ilin" (Mt. VI:26). 76 **Gentiles**: "Ne iru en vojon de nacioj" (Mt. II:5). **Seek**: "Ĉar tiuj mortis kiuj atencis la vivon de la knabeto" (Mt. II:20). 100 **Temptation**: "Kaj ne konduku nin en tenton" (Mt. VI:13).

Se vi diros al viro ke estas 270,169,325,484 steloj li kredos ĝin; sed se elpendaĵo diros "Freŝa Kolorigilo," li persone ekzamenos tion.

—Cincinnati Enquirer.

OFFICIAL COMMUNICATIONS

A RETROSPECT

April first we ended the first half of our fiscal year, and in many respects the accomplishments during that time are gratifying.

Numerically we are larger than we were at any time during the previous year, with six months more in which we may expect a material increase; a considerable indebtedness has been wiped out, we are meeting all bills spot cash and in addition are carrying a very satisfactory bank balance.

These results have been obtained only by the hardest work and the fact that services which by good rights should be paid for have been voluntarily contributed, or given at a figure which did not begin to cover half their value. The Association is deeply indebted to the American Esperantist Company for use of its office and clerical force at a figure which is practically nominal.

The suggestions which have been made in this department concerning more complete local and district organization have led to gratifying results in many sections of the country and the older, well organized districts have continued their good work of previous years.

Nevertheless, in spite of all this, our Association does not begin to be what it should be as the representative body of this rich and progressive country. Some three months spent in collecting and classifying information for the Jarlibro of the C. O. at Paris have been illuminating in the information which they have disclosed. While part of the country has been active, other sections have allowed our interests to suffer, partly

from apathy, partly from a feeling that there is not adequate return from the excessive sum which is paid in the way of annual dues, partly from the fact that to them "propaganda" means some mighty effort on the part of our C. O. which shall drop ready-made Esperantists into their laps.

With our vast territory the only successful means of growth is by faithful local work on the part of district organizations, local societies, and individual members. Where this is being done we are strong and what is being done by these sections may be done in any part of the country, provided the same amount of independent work is intelligently done.

The forthcoming Jarlibro, unlike its predecessors, will give fairly accurate information as to the status of Esperanto in Usono. It will eliminate a listing as societies of single isolated Esperantists where in the past there has been not even an independent group. In spite of this elimination, however, it will be gratifying to note that the total number of real societies is larger than that of any previous listing.

Another noticeable thing will be that in town after town there will be listed only a Delegito of U. E. A.—lighthouses in the wilderness! With the present close relation between U. E. A. and E. A. N. A. it would be gratifying if these Delegitoj, when unemployed in guiding foreign Samideanoj through their various towns or replying to the frequent requests for information, would turn their attention to the creation of one or two Esperantists to keep them from being lonesome, if nothing more.

We are divided into two classes;

Esperantists, and people who know or are using Esperanto. The latter class far outnumbers the former. The true Esperantist is the person to whom the language means more than an end to personal aims and gratification, who recognizes in it an ideal and considers that in using it he accepts a trust which carries with it

some moral obligation to work for its interests.

The ultimate success of Esperanto depends directly upon the success of its **VISIBLE ORGANIZATION**. As a matter of payment for value received; as a matter of national pride; as a matter of broadening your mental horizon

ARE YOU WITH US?

CHICAGO—JULY 1914

The tentative plans outlined in a recent number of A. E. relative to the Chicago congress, have met with a cordial welcome by a majority of our interested members. We are pleased and gratified that our efforts to make this our banner national congress are meeting with such excellent cooperation. We know though, that there are many, many groups who can send representatives, and many, many individuals who are able to attend,—but who have not yet thought seriously enough about the matter or fully made up their minds.

Don't wait to find out if some one else is going before **you** decide! **You** make up **your** mind now that you're going to attend that Chicago Congress, if you have to walk! There are lots of us who are making the same important decision, so that at least you certainly will not walk into Chicago and find yourself the only samideano in the city.

We are now cataloging all data regarding the plans of our members to meet with us in July, and we earnestly ask that you inform us of your intentions, with as little delay as possible.

Again

Are You and Will You be With Us?

CHICAGO—JULY 1914

LOST, STRAYED OR STOLEN!

The New Haven Esperanto Society has not been heard from by the Central Office for many months. Letters and communications addressed to them elicit no response. Will some member please advise the Secretary concerning the trouble?

STUDENTS' ESPERANTO LEAGUE

The League regrets to lose the services of Mr. Harold W. Kline as Secretary-Treasurer. Mr. Kline has felt compelled to resign on account of the pressure of school work. As the remaining term of office is so short, the President, on the nomination of the retiring Secretary, will appoint Mr. Clyde Kennedy, of Smithfield, W. Va., as Secretary-Treasurer. Mr. Kennedy has been an Esperantist for some time and is sure to fill the duties of his office capably and efficiently.

Several new opportunities for the formation of new groups have opened up which the League will encourage to the greatest extent.

Wyatt Rushton, President.

OUR CORRESPONDENTS

In the correspondence with young people in every country of the world, members of S. E. L. find their keenest enjoyment. It is second nature with us, girls, as well as boys, to "collect" odd and unusual things, both for the enjoyment it gives us to have them, and for the pleasure and pride we take in showing them to our friends. Post cards, postage stamps and curios, from friends thousands of miles away from us! Doesn't it almost take our breath to think of the opportunities we have offered to us because we are Esperantists and Selanoj? I have heard boys and girls, who did not wish to spend the little time and trouble necessary to make them proficient in the International language, say, "Oh, what's the use of Esperanto? I can join a correspondence club and receive cards from foreign countries, and I can correspond if I want to, by using code words." Correspond! Think of a German gymnasium student telling you how he got in a fracas with his upper classmen, spent the night in jail, and is proudly displaying half a dozen scars as a result of the combat, by code words! Can you imagine a young Bulgarian giving you a word picture of the awful horrors of the recent Balkan war in code words! It can't be done. Our S. E. L. members who are collectors, many of them having learned the language just for this purpose, can vouch for this interesting and entirely satisfying method of learning how the other half lives. We urge our members to take advantage of this department. Details regarding announcements and names of foreign correspondents will be sent on receipt of request and two-cent stamp. Please give membership number when writing. Address inquiries to Miss Isabelle McCaffrey, West Newton, Mass.

REPORT OF THE LIBRARIAN
OF THE S. E. L.

I submit herewith the titles of the books now in the S. E. L. library:

Angla Lingvo Sen Profesoro. Bernard. Anjo. Turgenev.
Ave Patria, Morituri Te Salutant. St. Reymont.
Benkoj sur la Promenejo. Christaller.
Deveno kaj Historio de Esperanto. Dro. Zamenhof.
Diversaĵoj. Trad. Lallemant & Beau. Elektitaj Fabeloj. De la Fontaine.
En Fumejo de L' Opio. Reymont.
En Malliberejo. Cirikov.
Faraono, la. Prus. (3 Vol.).
Fundamenta Krestomatio. L. L. Zamenhof.
Humorajoj, 103. Loira.
Interrompita Kanto, la. Orzeszko.
Kaatje. Spaak.
Kanto de Triumfanta Amo. Turgenjev.
Karlo. Privat.
Kolomba Premio. Papot.
Kiel Plaĉas al vi. Shakespeare.
Kondukanto al la Stacia Pilkludo (Basbalo). Spaulding's.
Marta. Orzeszko.
Mia Liro. Dro. Leono Zamenhof.
Norman Conquest, The. Morrison.
Noveletoj de la Nigra Arbaro.
Pri la Indo-Eŭropaj Lingvoj kaj Esperanto. Cart.
Protesilas kaj Laodamia. Wyspianski.
Rolandkanto. Trad. Dro. Noel.
Sub la Meznokta Suno. Wendell.
Ŝi ne Legos Ĝin. Van der Biest.
Turisto kun la Verda Stelo, La. Schoor.

Any book may be borrowed from the library by any member of the S. E. L. upon payment of postage both ways. The librarian will, on request, send a book to any part of the country; the applicant upon returning the book will, besides paying the pos-

tage on the book, send to the librarian an amount covering the postage of the book when sent to him.

W. F. Manning,
Librarian, S. E. L.,
56 Atlantic St., Portland, Me.

END OF OFFICIAL PART

KRONIKO NORDAMERIKA

PORTLAND, ME. Ĉi tie la okan datrevenon de la organizacio de la Societo oni festis, tiuj anoj kiuj jam ricevis diplomojn de la EANA ankaŭ festantaj. La tempo forflugis per esperantaj paroladoj, rakontoj, kantoj, kaj konversacio.

PITTSBURG, PA. Ducent anoj de la Akademio de Scienco kaj Arto kunvenis ĉe festeno kaj akceptado, kantis, paroladetis, kaj fanfaronadis la supercon de la diversaj sekcioj de la Akademio. Unu el la du plej bone ĉi tieaj sekcioj estis la Esperanta Fako.

BUTTE, MONT. Ĉi tie S-ro E. H. Fain gvidas kurson de ok lernantoj ĉiumarde, kaj kunvenas kun Teozofiaj lernantoj ĉiudimanĉe kaj merkrede.

CHICAGO, ILL. D-ro B. K. Simonek gvidas sian duan klason, enhavantan dudek lernantoj. Nia korespondanto sciigas nin ke la esperantistaj amikoj de la doktoro surprizis lin okaze de la datreveno de lia naskotago, kaj ĝuis tre interesan kaj feliĉan vesperon.

GAINESVILLE, FLA. Okaze de la regula kunveno de la "Philomathean" Literatura Societo, de la Sudlanda Seminario, la ĉefajo en la programo estis debato je la demando: "Ĉu Esperanto devus esti la Internacia Lingvo?" La studentoj kiuj partoprenis efektive studadis la subjek-

ton diligente, sed rezulte de la konvinka montrado de faktoj kaj statistikoj prezentitaj de la jesa flanko, kune kun la gazetoj, libroj, folietoj, gvidlibroj, leteroj kaj poŝtkartoj el ĉiu parto de la mondo, la juĝistoj devis anonci ilin la gajnantoj. F-ino Margaret Kilgore kantis solon, kaj la ĉi tieaj esperantistoj proklamis la venkadon per la kantado de "La Espero."

ST. LOUIS, MO. La Hispana pastro, Mariano Mojado, gvidas ses klasojn de gelernantoj en la internacia lingvo. Unu en la publika biblioteko enhavas 45 gestudentojn, kaj en la aliaj kvin klasoj ĉe la kolegio de la Kristanaj Fratoj, ĉiu enhavas proksimume 10 kaj 21 gelernantojn. Multaj el la anaro gajnis la Ateston pri Lernado de la EANA, kaj multaj aliaj nun estas ekzamenataj. Pastro Mojado instruas en la kolegio en la greka, latina, angla, hispana, franca kaj esperanta lingvoj, kaj pro liaj multaj devoj — ne havante alian Esperantan helpinstruanton, li devas rifuzi multajn kiuj multe deziras lerni la mirindan internacian lingvon.

FRESNO, CALIF. S-ro T. L. McNeece gvidas klason de kvin membroj kaj esperas gajni multajn novajn anojn. S-ro L. H. Gorham vizitis la urbon kaj paroladis pri Esperanto en

la Ĉambro de Komerco.

OMAHA, NEB. La "Omaha Daily News," grava tagjurnalo de ĉi tiu urbo, presis en la redakcia fako, du informajn leterojn pri Esperanto, verkitaĵn de S-ro Rud. Honomichl.

HANOVER, N. H. Ĉi tie en la Dartmouth Kolegio, Prof. R. H. Colley, gvidas klason en la internacia lingvo. Ĉiu interesiĝis, kaj fariĝis rapida progreso. En kunveno de la Gamma Alpha Societo, Prof. Colley paroladis kaj kaŭzis multe da intereso. Ni gratulas la profesoron pri lia agemeco kaj esperas ke liaj penadoj atingos pli multe da sukceso.

LAKEPORT, CALIF. La Lakeport klubo nun okupis ĉambron en la publika lernejo kaj kunvenas ĉiusemajne. La anoj multe interesiĝis, kaj proksimume 54 gelernantoj nun studas.

PICKFORD, MICH. La aktiva Esperanta klaso en ĉi tiu urbeto partoprenis en socia festeno antaŭ ne longe, kaj ĉiu ĝuis ĝojigan vesperon ankaŭ donante al nia afero plej bonan antaŭenpuŝadon. La gestudentoj prezentis tri ludetojn: "Ĝis la Revido," "Everybody's Doing It" kaj "Sub la Verda Standardo," kun bonega sukceso. Esperantaj paroladoj, kantoj, kaj deklamadoj estis vigle aplaŭdataj. S-ro Paul M. Schuyler kaj liaj gehelpantoj meritas multe da laŭdado pro siaj senĉesaj penadoj oferante la aferon kun tiel multe da sukceso. Jen bona sugestio por aliaj grupoj kiuj deziras interesan kaj efektivan metodon de propagandado. Grupaj gvidantoj tenu la intereson kaj pliigu la aktivecon de la Esperanta centro via per tiaj faradoj Esperantaj.

McKEESPORT, PA. Antaŭ la Biblia klaso konsistanta el viroj de la Preĝejo de Sankta Stefano (Episkopa), S-ro George Briggs, aktiva Esperantisto de ĉi tiu urbo, paroladis pri Esperanto, montrante lumbildojn.

Ĉiu interesiĝis pro la lekcio. La lumbildoj estis pruntedonitaj al S-ro Briggs de la Pennsylvania Esperanta Asocio.

BOSTON, MASS. Ĉiufoje kiam la Bostona Societo festis, oni deklaris ke tio estas la plej ĝuplena festo kiu iam okazis. Sed ni nun konfesas ke oni devus multe fari por ke la kunveno Marton 31an estu superita. La okazo estis adiaŭa festeno je la honoro de S-ro Taddeo Wronski, rusa samideano kiu dum la vintro kantis en la Bostona Grandopera Kompanio. Post bonega manĝado, akompanata de vere Esperantismaj paroladoj de S-ro Wronski, S-ro E. S. Payson, Prezidanto de la Nov-angluja Esperanta Asocio, S-ro G. Winthrop Lee, Prezidanto de la Bostona Societo, kaj S-ro Wm. H. Huse, estro de la Propaganda Komitato de EANA, la tuta gaja amaso reiris al la ĉambroj de la Bostona Societo, tute preparita por ĝoji dum la cetero e la vespero. S-ro R. A. Chandler preparis la programon kaj meritas multe da laŭdado pro ĝi. Inter la periodoj de gaja babilado de la ĉi tieaj entuziasmoj, oni aŭskultis kun plezuro al bone elektitaj muzikaĵoj de la plej moderna Edison'a fonografo, prezentitaj de S-ro Chandler. S-ro Payson per mirige realisma maniero deklamis la bonekonatan "Sep Aĝoj" el "Kiel Plaĉas al Vi," kaj ankaŭ elektajon el la Hamlet'a tragedio. Sekvas paroladetoj, amuzaj rakontetoj, kaj fine dancado kaj refreŝaĵoj. Unu el la plej interesaj okazoj estis la paroladetoj de diverslingvanoj nacilingve. Oni aŭdis iomete de la jenaj lingvoj: angla, itala, hispana, rusa, pola, kataluna, sveda, germana, kaj nigrula dialekto. Post tiuj, ni revenis kun iom da ĝojo kaj pli multe da entuziasmo al la senĝeneco kaj facila interkomunikado kiujn donas al ni nia bela internacia lingvo.

De post kelkaj semajnoj nia movado ricevis multe da avizo de la tag-jurnalaro kaj gazetaro Amerika. Niaj aktivaj samideanoj devas memori, ke pli kaj pli facile oni nun povas enpresigi artikolojn kaj anoncojn interesajn en la ĉiutagaj ĵurnaloj. La Redakcioj tre malofte rifuzis materialon, kaj tia metodo de propagando ĉiam provas sin pli utila kaj valora ol ia alia. Venonte ni esperas presigi liston pli longan, rezulte de via agemeco. La je-

naj enhavas artikolojn kiuj sin provas bona reklamado por nia afero: Portland (Me.) Press; Manchester (N. H.) Union; Fresno (Calif) Herald; Pittsburgh (Pa.) Dispatch; Pickford (Mich.) Clarion aperigas artikolojn ĉiusemajne; Lakeport (Calif.) Bee; Chicago (Ill.) Examiner; Boston (Mass.) Globe; Manchester (N. H.) Leader; American Journal of Clinical Medicine, tuta paĝo pri Esperanto verkita de D-ro J. R. Schofield. La "Journal" estas tre grava medicina gazeto.

LA VAGANTOJ

Tri viroj en Chicago, Ill. (Usono), eniris fruktvendejon kaj prenis por si mem multe da arahisoj kaj bananoj. La butikestro kaŭzis ke ili estu arestitaj pro tia personigado de polikanoj.

La manufakturo de basbalpilkoj en Usono estas industrio grandega kaj de multega produkto. Dum unu sezono oni kalkulas ke proksimume 20,000,000 pilkoj el ĉiu grado estas uzitaj. Ĉiun apartan pilkon oni pesas kaj la enhavaĵoj devas pezi ĝuste same en ĉiuj.

En Aŭstrio-Hungarujo, laboraj statoj komencas kaŭzi gravan maltrankvilecon en oficiala kaj socia rondoj. Oni raportas ke proksimume 400,000 homoj estas sen laboro en la urboj kaj fabriklokoj. La kreskanta nombro de viroj senokupataj minacas komencigon de grava danĝero. Multaj malordoj jam okazis pro incitemuloj kiuj rabis nutrajbutikojn kaj panbakejojn ĝis kiam la milicio forigis ilin.

STATEMENT OF OWNERSHIP, ETC.

Of Amerika Esperantisto, published monthly at West Newton, Mass., required by the Act of August 24, 1912

Editor, Ernest F. Dow, West Newton, Mass.

Managing Editor, same.

Business Manager, same.

Publisher, The American Esperantist Co., Inc., West Newton, Mass.

Owners: (If a corporation, give names and addresses of stockholders holding 1 per cent or more of total amount of stock).

Boston Esperanto Society, Boston, Mass.

Flora M. Wyman, No. Abington, Mass.

John M. Clifford, Jr., Braddock, Pa.

Ernest F. Dow, West Newton, Mass.

Wm. L. Church, Boston, Mass.

H. S. Hall, Cleveland, Ohio.

H. B. Besemer, Ithaca, N. Y.

Known bondholders, mortgages, and other security holders, holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities: None.

(Signed) ERNEST F. DOW,
Business Manager.

Massachusetts, ss.

Sworn to and subscribed before me this 3rd day of April 1914.

[SEAL]

FRANK M. GRANT,

Notary Public.

My commission expires Dec. 10, 1920.

AL MIA MORTINTO

Mi sendas la ĉi-kunan versaĵon kredante, ke ĝia temo havas (bedaŭrinde) plej intiman rilaton al la sperto de ĉiu homo. Kiu feliĉe ne havas "sian mortinton"? La liniojn mi laŭ unu senco ne verkis, sed nur de tempo al tempo transskribis laŭ dikto de mia malĝojego. Indulge tralegu, mi petas:

Okazis ke mi, resaniĝulo, trapasante kamparan vilaĝon, renkontiĝis kun dekelkjara knabo malgranda, malforta, neinstruita, sed miaopinie, aminda kaj esperdona. Post kelkaj jaroj ĉe mi sub mia persona instruo, klasika kurso en universitato (kie li

tre distingiĝis kiel atleto, klerulo, kaj homo), kaj jaro da mondvidado, li revenis al universitato por profesia kurso finiĝonta en junio 1914. Antaŭ ses monatoj mi, ne doninte al li mian adreson, kvazaŭ kaŝis min por pli efike plenumi gravan taskon. Mia reapero en la mondo okazis tri tagojn post la morto de mia junula kvazaŭ-frato kies preskaŭ ideala personeco altiris al li ĉiuspecajn homojn. Dum kelkaj semajnoj li kuŝadis, suferadis, laŭgrade mortis nur kelkajn mejlojn malproksime de mi. Sufiĉe. * * * * *

H. I. Keyes.

Mi vin ne aŭdas;—surdas la oreloj?
Se ne, ho kial ili ne rekonas
La voĉon, kiu plej alloge sonas
El voĉoj sub la suno kaj la steloj?

Mi vin ne vidas—kie vi? Mi blindas!
La nokto flugis for, taglumo restas
Sur ĉio, kio sur la tero estas,—
Okuloj miaj nepre malfidindas!

Mi konas vin—kaj jam ne, jam ne
konas;
Ĉu vere vi forestas—ne plu spiras?
Do kial min doloro via ŝiras?—
Do kies voko ĉiam en mi sonas?

Mi amis—amas vin; nenio povas
Senigi min je tiu dolĉa sento;
Sed ve, ho ve! malmulte da kontento
Por disvundita koro mi eltrovas.

Vi kaj la ĝojo kvazaŭ unu estas—
Vi kune en mallumon mian venis;
Vin nepre jam la morto al si prenis,
Ĉar ĝojo en la mondo ne plu restas.
* * * * *

Ripozu vi dum la patrin'—
La Tero, kiu naskis vin,
Trankvile tenas ĉe la kor'
Infanon sian,
Por gardi ĝis vekiga hor'
Dormegon ĝian.

En mond' kateni ligis vin;
Ĉu l' morto fine rompis ĝin
Kaj por eterne de dolor'
Vin liberigis?
Ho, se la mort' en tiu hor'
Vin neniigis!

"Pruntedonu dek dolarojn al mi, ĉu vi?"

"Ĉu Baker konas vin?"

"Ne."

"Do, kial vi ne petas al li?"

—Judge.

LA MOVADO

L'ESPERANTISTE FRANCAIS

Oficiala Organo
de la Societo Franca por la propa-
gando de Esperanto

Publikigas informojn pri la or-
ganizado de la Xa Universala Kon-
greso de Esperanto en Parizo, 1914,
la Pariza vivado kaj aliaj plej in-
teresaj aferoj.

Ĉiuj gesamideanoj, precipe la es-
tontaj gekongresanoj, devas do legi
ĝin.

Jara abono Francujo; Fr. 2, 50

Alilando: Fr. 3, 25—Sm. 1,300

41 Blvd St. Marcel, Paris, Francujo

Sendo de la lasta numero kon-
traŭ unu internacia respondkuponon.

LA ONDO DE ESPERANTO

MONATA ILUSTRATA REVUO
(fondita en la jaro 1909).

Ĉiu jarabonanto ricevos *senpage* la
libron:

"ORIENTA ALMANAKO"

*el la lingvoj japana, hina, araba, hinda,
sanskrita, persa, armena, kartvela k. t.
p. k. t. p.*

"La Ondo" aperas akurate la 1-an datan,
novstile. Ĉiu n-ro havas 16—24 paĝ.
Formato 17x26. Bela kovrilo.
(Poŝtk. ilustr.)

*Sendu abonpagon (\$1.10) alla Ameri-
can Esperantist Co., West Newton, Mass.*

THE ESPERANTO KEY

(American Edition)

The most inexpensive, most valu-
able, and most efficient propagandilo
on the market.

Send 2c for sample

25 for 25c

100 for \$1.00

THE
AMERICAN ESPERANTIST CO.
Incorporated
West Newton, Mass.

DEZIRAS KORESPONDI

[Unufoja anonco kostas 20c. (40 Sd.) por ĉiu
linio. Kvarfoja anonco kostas 50c. (1 Sm.)
por ĉiu linio. Linio enhavas proksimume 40
literojn, punktojn aŭ spacojn.]

Multaj instruistoj kaj gestudentoj vo-
las korespondi kun ge-samideanoj
en Usono kaj fremdaj landoj.
Adresu: S-ro P. M. Schuyler, Estro
de Lernejoj, Pickford, Mich., Uso-
no. 6

S-ro Josefo Demjanenko, Marista
Hospital, Vladivostok, Russia. 4

S-ino G. H. Thornton, 309 Buffalo St.,
Conneaut, Ohio, I.P.K. 7

S-ro T. Sajapin, Sadovaja 3, Blago-
veščensk, Siberia-Russia. 4

S-ro Angel Sagastibebza, Particular
3-20 Duerto Bilbao, Vizcaya, Spain. 4

S-ro Julian Aperribay, Puente Nuevo
Barauvi, No. 55, Dos-caminos, Viz-
caya, Spain. 4

S-ro Josef Machač, Prof. Komerca
Akad., Malenani 102, Hradec, Kra-
love, (Bohemia) Austria. 4

POLA ESPERANTISTO

Monata gazeto, aperadas okan jaron,
ĉiam pliinteresiĝante sian programon.

En 1913-a jaro "P. E." krom 12 ilus-
trataj, zorge redaktataj numeroj en
klasika, pure fundamenta Esperanto,
donos al siaj abonantoj senpagan:

"LITERATURAN ALDONON"

(200 paĝa volumo)

Sendu abonpagon (\$1.40) al la
American Esperantist Company, West
Newton, Mass.

Foreign Magazines

Twelve copies, our selection, back num-
bers, for only sixty cents

The American Esperantist Co., Inc.
West Newton, Mass.

INTERNACIA MONATA GAZETO ORIENTA AZIO

de lasta Novembra numero aperas re-
gule kun pli beliga formato, ilustritaj
de ligno-gravuraĵoj kolorigitaj, kaj la
abonprezo estas:

jarabono, Sm. 1,400; unu aparta
numero, Sm. 0,20; provnumero,
respondkuponon.

(Oni ne akceptas poŝtmarkojn krom
Japanaj.)

Adreso: "Sekaigo-ŝoin" Oosakima-
ĉi, Ebaragun, Tokio, Japanujo.

PRESA ESPERANTISA SOCIETO

33, RUE LACÉPÈDE, PARIS

La plej malnova el ĉiuj esperantaj gazetoj (fondita en 1895).

Plej enhavoriĉa! Plej klasika!

Plej malnova!

Lingvo Internacia

Centra organo de la Esperantistoj. Cefredaktoro Th. Cart. Aperas regule ĉiumonate: 48 pĝ. da plej bona teksto! Jara abono 5 fr. (2 Sm.). Specimena numero por unu respondkupono.

Juna Esperantisto

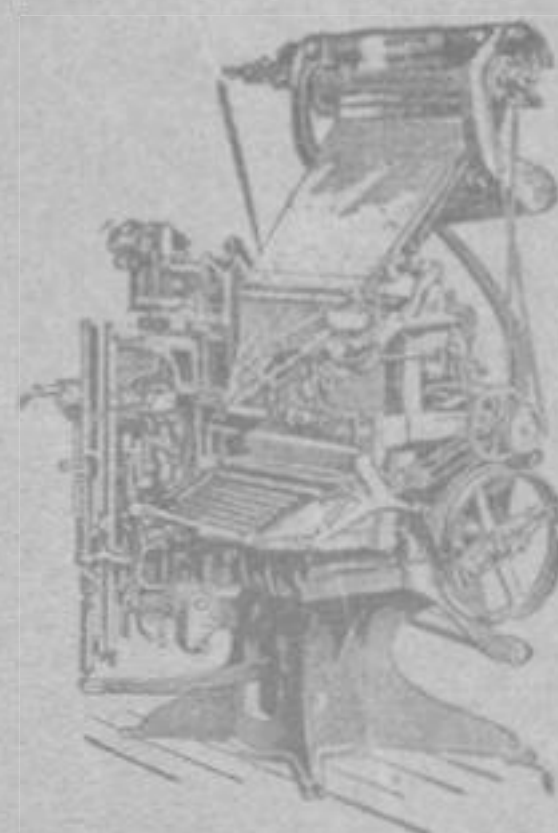
Sola esperanta gazeto por la gejunularo! Fondita en 1903.

Monata Gazeto Belektristika por Junuloj, Instruistoj kaj Esper.-Lernantoj. Redaktoro P. de Lengyel. Jara abono 3 fr. (1 Sm. 200). Specimena num. por unu respondkupono.

Lingvo Internacia kaj Juna Esperantisto kune j. ab. 7 fr. (2 Sm. 800).

PRINTING?

WE DO IT

LINOTYPE COMPOSITION A SPECIALTY

The
American Esperantist Co., Inc.
West Newton, Mass.

The 1914 Edition

OF

The Whole of Esperanto

IS NOW READY

Owing to the tremendous demand for this propaganda booklet we have been obliged to print another edition.

5c per copy 10 for 25c 50 for \$1.00

Grammar, Vocabularies and a Little Story

Have You a Copy?

THE
AMERICAN ESPERANTIST CO.
Incorporated
West Newton, Mass.

THE ESPERANTO MONTHLY

An excellent elementary magazine for English-speaking Esperantists.

Specially adapted to beginners and class leaders.

One year's subscription at the nominal price of FORTY CENTS!

Special combination offer with Amerika Esperantisto for a limited time.—\$1.25.

THE
AMERICAN ESPERANTIST CO.
Incorporated
West Newton, Mass.

The 1914 way

THE "1914 way"—the new and best way—of purchasing a piano is to secure an instrument which all can play.

The installation of the player mechanism in the EMERSON PIANO does not interfere in the smallest degree with its freedom of action when played manually.

The trained artist can apply his skill without limitation; and the music lover who does not know one note from another can easily acquire the ability to satisfy the innate longing that nearly every one has, to make **one's own interpretation.**

A wonderful tonal quality, a flexible and responsive touch—whether played manually or with the use of the player mechanism—are always found in the EMERSON PLAYER-PIANO.

Dealers in principal cities and towns. Send for catalog.

EMERSON PIANO CO.
BOSTON, MASS.